

Bedömargruppens motiveringar

Stockholms konstnärliga högskola

Bakgrundsbeskrivning

Stockholms konstnärliga högskola bildades 2014 genom en sammanslagning av Stockholms dramatiska högskola, Dans- och cirkushögskolan samt Operahögskolan. Lärosätet bedriver högre konstnärlig utbildning i olika lokaler i Stockholm, som i framtiden kommer vara samlade i en och samma byggnad i Slakthusområdet i södra Stockholm. Lärosätet bedriver utbildning och forskning inom sju områden: cirkus, dans, danspedagogik, film och media, opera, scenkonst och skådespeleri.

Lärosätet har omkring 450 helårsstudenter och 24 doktorander. Antalet anställda motsvarar ungefär 200 helårstjänster, av vilka 14 har professorstitel. Lärosätet leds av rektor som under sig har två prefekter som leder arbetet vid lärosätets två institutioner.

I både forskning och utbildning samverkar lärosätet med det omgivande samhället som en integrerad del av sin verksamhet. Lärosätet framhåller också hur konstformerna, som lärosätet är verksamt inom, är performativa och förutsätter att det finns en publik. På så sätt uppstår konsten genom samverkan med det omgivande samhället. Lärosätet framhåller också i sin självvärdering att det ser sig som professionsnära, med många lärare som bedriver ett eget aktivt konstnärskap.

Bedömningsområde: Styrning och organisering

Utvärderingsfråga 1:

Vad vill lärosätet uppnå med sin samverkan med det omgivande samhället?

Lärosätets strategiska plan för 2024–2027 beskriver en vision där samverkan är ett av fyra områden jämte forskning, utbildning och organisationskultur. Området samverkan har fyra tydligt formulerade mål som kan beskrivas som att

- vara aktiv samhällsaktör
- driva utveckling av utbildning och forskning

- bygga upp former för dialog, nätverkande och kompetensutveckling
- arbeta för ömsesidigt utbyte.

Områdena forskning och utbildning har dessutom i sin tur också mål med relevans för samverkan med det omgivande samhället. Med tanke på hur lärosätets verksamhet definitionsmässigt riktar sig mot en publik, är samverkan att betrakta som både mål och medel, där alla – inklusive studenterna – per automatik blir delaktiga. För bedömargruppen framstår målen som lärosätet har för sin samverkan som både ändamålsenliga och återspeglade i den verksamhet som lärosätet bedriver.

Lärosätet beskriver att en samhällsutmaning som prioriterats och som även finns i den strategiska planen är att verksamheten ska stärka samhällets utveckling, inklusive dess demokratiska uthållighet. De konkreta exempel som lärosätet ger är projekt för ännu mer inkluderande dansutbildning genom samverkan inom Erasmus+, Diversity in European Higher Dance Education, och en klimatkalkylator för filmbranschen, i samarbete med KTH. Bedömargruppen anser att både exemplen och lärosätets fyra övergripande mål för samverkan återspeglas i verksamheten, exempelvis när en mer inkluderande dansutbildning i förlängningen kan bidra till samhällets demokratiska uthållighet.

Lärosätet konstaterar att samverkan främst sker med kulturbranschen och styrs av studenternas behov. Kopplat till det senare nämns nödvändigheten i mötet med publik, där mötet mellan de enskilda personerna i publiken också innebär en samverkan med civilsamhället och dess enskilda medborgare. Detta är något bedömargruppen ser som förståeligt, men samtidigt menar bedömargruppen att det vore önskvärt om samverkan skedde med fler delar av samhället, trots att kulturbranschen inbegriper både offentlig och privat sektor.

Lärosätet ger exempel på målkonflikter som kan uppstå när exempelvis kravet på studenternas samverkan i form av praktik och lärosätets mål om trygga praktikplatser står i konflikt med varandra. Bedömargruppen menar att målkonflikter som dessa är något lärosätet kan fortsätta utveckla hanteringen av. Lärosätet visar på insikt om nödvändiga avvägningar.

Sammantaget anser bedömargruppen att det är tydligt vad lärosätet vill uppnå genom sin samverkan med det omgivande samhället. Bedömargruppen värdesätter särskilt att lärosätet riktar sig så tydligt till enskilda medborgare och allmänheten i sina mål för samverkan, samt att det har ett tydligt studentperspektiv. Samtidigt sträcker sig de samhällsutmaningar som lärosätet identifierar långt bortom de enskilda personer som direkt berörs av den egna verksamheten. Även om det av självvärderingen framgår att lärosätet samverkar med några aktörer som

verkar utanför kulturbranschen, anser bedömargruppen att en breddning av samverkansområdet skulle gynna både lärosätet och det omgivande samhället, det vill säga att bredda samverkan bortom den så kallade kulturbranschen och de enskilda medborgare som utgör publiken.

Rekommendationer

- Lärosätet bör utveckla och bredda samverkan med den offentliga och privata sektorn ytterligare för att stärka samhällets utveckling och lärosätets verksamhet.
- Lärosätet kan fortsätta utveckla strategier för att hantera målkonflikter.

Utvärderingsfråga 2:

Hur skapar lärosätet ramar och förutsättningar för samverkan med det omgivande samhället inom forskning och utbildning?

Av självvärderingen framgår att ansvarsfördelningen för samverkan utgår ifrån den arbetsordning som högskolestyrelsen beslutat om och den delegationsordning som rektor beslutat om. Sedan 2023 leder prefekter de två institutionerna, med eget verksamhetsansvar direkt under rektor. Institutionernas ämnesområden leds av ämneschefer, med delegerat ansvar och befogenheter som omfattar samverkan. För forskning finns en stödstruktur i form av Forskningscentrum. I den lärosätetsgemensamma förvaltningen finns dessutom stödstrukturer i form av kommunikationsavdelning, utbildningsadministrativ avdelning och forskningskansli. Det finns även producenter och teknisk personal samt ett bibliotek som bedriver samverkansarbete. Bedömargruppen uppfattar ansvarsfördelningen för samverkan som tydlig och ändamålsenlig.

Lärosätet har integrerat samverkan i det ordinarie styrsystemet och verksamhetsplaneringen. Den modell för resursfördelning som används saknar därför specifika parametrar för samverkan. Resurser finns dock redan avsatta för prioriterade, strategiska och regelbundet återkommande samverkansaktiviteter, vilket lärosätet ger flera exempel på. Det ser bedömargruppen som en potentiell svaghet, eftersom lärosätet verkar ha svårt att möjliggöra sådan samverkan som inte är planerad.

Den anställningsordning som används på lärosätet främjar enligt självvärderingen samverkan med det omgivande samhället genom att erbjuda både incitament för och värdering av samverkan. Det gäller både den bedömningsgrund som används vid rekrytering och de arbetsuppgifter som ingår i anställningen. Det bidrar till att framhålla samverkans betydelse för lärosätet, menar bedömargruppen.

Lärosätet beskriver i självvärderingen att det väger in hur samverkan sker för ett ömsesidigt utbyte och ger flera exempel på hur det går till. Ett exempel är årliga dialogbaserade möten med Dansalliansen, Teateralliansen och fackförbundet Scen & Film, inom ramen för ett samverkansformat initierat av lärosätet för att ge de externa parterna möjlighet att komma med inspel parallellt med att man presenterar lärosätets utbildningsutbud. Bedömargruppen anser att det är ett gott exempel på hur det med enkla medel går att säkerställa att samverkan sker för ömsesidigt utbyte, vilket skulle kunna tjäna som förebild för andra lärosäten.

När det gäller hur lärosätet tar hänsyn till de skillnader som kan finnas mellan olika ämnen, anger lärosätet att de sju olika ämnena har samma förutsättningar i stort. Det medför indirekt att lärosätet inte anser att det finns anledning att ta hänsyn till skillnader. Trots att bedömargruppen anser att lärosätet överlag skapar tydliga ramar och goda förutsättningar för samverkan med det omgivande samhället inom forskning och utbildning, är det oklart om lärosätet beaktar de eventuella skillnader mellan de olika ämnena som kan finnas i förutsättningar för samverkan. Bedömargruppen anser därför att ett viktigt område för lärosätet är att fortsätta det strategiska arbetet med hur olika ämnen på bästa sätt, och utifrån sina specifika förutsättningar, kan utveckla samverkan med det omgivande samhället.

Sammantaget anser bedömargruppen att ansvarsfördelningen för samverkan framstår som tydlig och ändamålsenlig, samt att anställningsordningen väl främjar samverkan. De årliga dialogbaserade möten som hålls framstår vidare, för bedömargruppen, som föredömliga för att säkerställa ett ömsesidigt utbyte av samverkan. Bedömargruppen ser däremot potentiella svårigheter med att möjliggöra icke-förväntad samverkan, samt även potentiella svårigheter som följd av ett begränsat beaktande av eventuella skillnader mellan de olika ämnena när det gäller förutsättningar för samverkan.

Rekommendationer

- Lärosätet kan utveckla det strategiska arbetet med att skapa förutsättningar för samverkan utifrån de olika ämnenas eventuella skillnader.

Bedömningsområde: Genomförande och resultat

Utvärderingsfråga 3:

Hur följer lärosätet upp aktiviteter och resultat av sin samverkan med det omgivande samhället?

I självvärderingen framgår att lärosätet följer upp sin samverkan inom ramen för den ordinarie verksamhetsplaneringen, som föregås av att rektor tar fram en lärosätessgemensam verksamhetsplan, som i sin tur grundar sig i lärosätets strategiska plan. På lärosätet bedrivs verksamhetsdialoger om institutionernas nuvarande och kommande verksamhet. Verksamhetsdialogerna ingår i verksamhetsplaneringen. Dialogen sträcker sig från rektor till studentrepresentanter. Det som dialogerna kommer fram till blir ett underlag som blir en del av kvalitetssystemet, där samverkan är en av aspekterna. Underlaget ligger sedan till grund för en uppföljning av dialogerna nästföljande termin, och bidrar på så sätt till verksamhetsutvecklingen. Åtgärder som ska genomföras dokumenteras alltså, för att sedan följas upp i framtida dialog. Det görs också utvärderingar och granskningar som en del av lärosätets kvalitetssystem, som inkluderar information om lärosätets samverkan med det omgivande samhället. Självvärderingen beskriver interna uppföljningar. Två exempel på använda indikatorer är dels antalet besökare för produktioner och presentationer dit allmänheten är inbjuden, dels återkommande respektive unika besökare i samband med seminarier.

Bedömargruppen menar att det är positivt att dialog förs och att den inkluderar alla, från studenter till rektor, men menar att det finns utvecklingsmöjligheter, särskilt när det gäller att ytterligare ta tillvara lärosätets grundläggande studentcentrering, med tanke på studenternas centrala roll i de föreställningar som är noder för samverkan i den konstnärliga verksamheten. Det vore också önskvärt att även samverkansparterna involveras i de dialoger som förs samt att lärosätet utvecklar enhetliga indikatorer för publiksammansättning, för att undersöka socioekonomiska faktorerens betydelse.

Lärosätet anger att samverkan med det omgivande samhället är en integrerad del av verksamhetsdialogerna, samt även följs upp inom ramen för kvalitetssystem, genom kursvärderingar och utbildningsutvärderingar. Uppföljningarna utgör underlag till verksamhetsdialogerna och ingår därmed i verksamhetsplaneringen. De beskrivningar som självvärderingen ger behandlar dock inte om lärosätet följer upp lärosätets nytta, partnersnytta och samhällsnytta av samverkan, vilket bedömargruppen anser är en svaghet.

Sammantaget anser bedömargruppen att lärosätet på ett grundläggande sätt beskriver hur det följer upp aktiviteter och resultat av sin samverkan med det omgivande samhället. Samtidigt behöver lärosätet utveckla

metoder för att på ett mer strukturerat sätt dokumentera och följa upp samverkan. I det ingår att också följa upp *nyttan* av samverkan för den egna verksamheten samt för samverkansparterna och det omgivande samhället. Lärosätet bör även tydliggöra hur verksamhetsdialogerna dokumenteras, som ett led i att följa upp både det som fungerar och det som behöver utvecklas och åtgärdas. Bedömargruppen anser också att lärosätet ytterligare kan ta tillvara studenternas medverkan i verksamhetens planering och utveckling.

Rekommendationer

- Lärosätet bör fortsätta utveckla metoder för att strukturerat dokumentera och följa upp samverkan.
- Lärosätet bör tydliggöra hur verksamhetsdialogerna dokumenteras, samt involvera samverkansparterna i dialogerna.
- Lärosätet kan fortsätta att ta tillvara studenternas perspektiv inom ramen för verksamhetsplanering och utveckling.
- Lärosätet kan utveckla metoder inom ramen för den löpande verksamheten för att följa upp *nyttan* av samverkan i form av lärosätesnytta, partnernytta och samhällsnytta.

Utvärderingsfråga 4:

Hur används information från uppföljningarna av lärosätens samverkan med det omgivande samhället?

I självvärderingen beskriver lärosätet att samverkan är en stående punkt vid verksamhetsdialogerna och att den på så sätt ingår i verksamhetsplaneringen. Lärosätet beskriver också att när man tar strategiska beslut så görs avvägningar för samverkan. Däremot beskriver inte lärosätet om information från uppföljningarna, när det gäller samverkan med det omgivande samhället, används som underlag i strategiska beslut och prioriteringar på lärosätesövergripande nivå. I självvärderingen berör lärosätet enbart helt kort att ett utvecklingsområde är att använda vissa rapporter som underlag för strategiutveckling. Bedömargruppen menar att det är tydligt att detta är något lärosätet behöver utveckla mer. Samtidigt anser bedömargruppen att det är positivt att lärosätet nu identifierat områden för utveckling och på så sätt redan påbörjat förbättringsarbetet.

Lärosätet menar att de sju olika ämnena har samma förutsättningar i stort, vilket också styr hur återkopplingen sker. Bedömargruppen anser att lärosätets samverkansstrategi skulle stärkas genom en mer djupgående analys av om och eventuellt hur, de olika ämnen har några

skilda förutsättningar, styrkor och utmaningar när det gäller att samarbeta med det omgivande samhället.

Lärosätet anger att det på sin externa webbplats publicerar resultat från utvärderingar och granskningar inom ramen för lärosätets kvalitetssystem, något som indirekt innebär att information från uppföljningar av lärosätets samverkan med det omgivande samhället blir tillgänglig för externa intressenter. Utöver det framgår inte att lärosätet återkopplar resultatet av uppföljningen av sin samverkan till externa intressenter. Självvärderingen belyser i stället hur lärosätet generellt sprider kunskap till det omgivande samhället. Att utveckla arbetet med hur lärosätet systematiskt arbetar för att sprida resultat av uppföljningen av samverkan utanför lärosätet anser bedömargruppen är ett förbättringsområde.

Sammantaget anser bedömargruppen att det finns en betydande utvecklingspotential för hur information från uppföljningarna av lärosätets samverkan kan användas, på ett sätt som både underlättar och främjar lärosätets långsiktiga samverkan med det omgivande samhället.

Rekommendationer

- Lärosätet bör fortsätta utveckla arbetet med hur information från uppföljningarna av lärosätets samverkan kan användas i det interna utvecklingsarbetet med utbildning och forskning.
- Lärosätet bör utveckla arbetet med att sprida resultatet av uppföljningarna av samverkan också utanför lärosätet, till samverkansparter och samhället i stort.
- Lärosätet kan beakta de olika ämnenas förutsättningar i arbetet med att utveckla hur uppföljningen av samverkan används för strategisk utveckling.